

عنوان مقاله:

بررسی و نقد انتقادات فخر رازی به براهین ابن سینا در بطلان تناسخ

محل انتشار:

دوفصلنامه فلسفه و کلام، دوره 49، شماره 2 (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسندگان:

سید محمد موسوی بایگی - دانشگاه علوم اسلامی رضوی

محمود صیدی (نویسنده مسئول) - گروه فلسفه و حکمت تهران دانشگاه شاهد

خلاصه مقاله:

تناسخ، تعلق روح بعد از تلاشی بدن به بدن دیگری است که متناسب با آن باشد. ابن سینا دو برهان در ابطال تناسخ اقامه می نماید که طبق برهان نخست، لازمه تناسخ اجتماع دو نفس در یک بدن و طبق برهان دوم لازمه تناسخ فاصله زمانی یافتن میان قطع تعلق از بدن اول و تعلق به بدن دوم است. انتقادات رازی به برهان اول ناشی از خلط و مغالطه در این موارد است: وحدت نوعی نفوس انسانی، بطلان اراده جزافی، نیازمندی نفس به بدن در انجام افعال، قابلیت وجودی و نه ماهوی بدن نسبت به نفس و اولویت نداشتن نفس تناسخی نسبت به نفس حادث در تعلق به بدن. اشکالات رازی به برهان دوم ناشی از عدم تدبیر در این موارد است: قاعده «لا معطل فی الوجود»، تعلق یافتن نفوس جزئی به بدن افلاک، نیاز نداشتن نفس به بدن در صورت به فعلیت رسیدن و مساوی نبودن نفوسی که می میرند با نفوسی که تولد می یابند.

کلمات کلیدی:

فخر رازی، تناسخ، ابن سینا، نفس ناطقه، بدن

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1354760>

